

Од администрације

Многи од госпoде нових претплатника нијесу нам послали претплате и ако су обећали да ће то што прије учинити. Пошто се лист не даје никоме на почек, то се овим умољавају, и то пошљедњи пут, сва она госпoда која су се са претплатом одоцнила, да нам се у току наредних осам дана одуже, иначе ћемо им обуставити лист, а за досадање бројеве, које су примили, потражити наплату.

Уједно нека је на знање, да од јако не ћемо у претплатишке увршћавати никога, нити ћемо му лист слати, који одмах уз име и адресу не пошље и претплату.

Госпoду скупљаче лијепо молимо да по овоме поступи.

Администрација
„Цет. Вјесника“.

Цетиње, 10. априла

Подигла се једна шака Влаха, и понијела у тиквици праха, да освоји Шабац од Турака. На ову стару шалу сјетили смо се кад смо прочитали проглас неколицине њемачкијех професора, упућен њемачкоме народу и колегама, позивајући их да протестују противу „насилја“, који се врши над Финском од стране руске владе. Једна шака Влаха, са тиквицом праха, подигла се да спасава Финску од Руса.

Може тај покрет професорски бити појава самоникла, а може бити и препоручена на повратан реценс, и у једноме и у другом случају је појава да јој се човјек чуди. Рат њемачких педагога противу велике Русије могао би чак бити и сиже за какву дроњаву комедију. Треба ло би само да се роди какав нов Сервантес.

Али има тај поход и своју озбиљнију страну, има за собом чак и политички значај, који је сакривен. Самоуправна Финска, самостална чак и својим народним представништвом, могла би бити степеница, на коју би пао први корак агресивне Њемачке противу Русије, кад и ако би се прилике на ту страну окренуле. Сува трепетљика, о којој би Финска висила на грани руске државе, очас би се могла откинути, а вјетар је однијети на противну страну, куда је вуче њемачка крв. У томе је, мислимо ми, она скривена политичка позадна професорске акције, благословена можда чак и од каквог херувима с неба.

Јер, откуда да се професори пробаде баш сад, кад Руси хоће да изведу јачу заједницу у својој држави и да Финцима даду мјеста у Государственој Думи, кад су спавали за све вријеме кад су се други народи газили и туђе провинције отимале?

Сјећамо се онога њемачког професора (чије име имамо част да не испишемо), који је за вријеме анексионе кризе доказивао, да не би никакве штете било ако би српских држава нестало, а српски народ отишао у ропство. Сад, кад је ријеч о Финској, истичу свој „идеализам“, који их „тјера“ да „у име правде, слободе и човјечанства“ протестују против мјера руске владе, која од царства хоће да створи јачу заједницу, не одузимајући од Финске ништа више до што је за ту заједницу неопходно потребно, а остављајући јој више слободе и самосталности но што има данас Краљевине Чешка и Хрватска, послије Познањ, Елзас и Лотрингија.

Како се бољећива срца њихованијесу сјетили идеализма, правде, слободен човјечанства кад се српскоме народу чинила неправда? Зар човјечанство није од њих ништа захтијевало и у погледу Пољака у Познањској, па и у погледу аутономије Елзаса и Лотрингије?

Поводом прославе Бизмаркова дана рођења, кад су у Берлину биле велике демонстрације, а то је прије неколико дана, „Асоцијација Пангерманских Савеза“ у којој је говорио један генерал (Кајм). Код питања о Елзасу и Лотрингији сви су једногласно закључили, да се тим покрајинама не да аутономија, јер би се на тај начин „ослабила царска моћ на француској граници.“ Ту нема ни помена о идеализму, правди, слободи и човјечанству, што су истакли кад су повели ријеч о Финској. Овдје нијесу хтјели усвојити формулу, да би автономна Финска ослабила царску моћ на граници Њемачке. Па опет Финци и Финска имају у саставу руске царевине више слободе и самосталности, но што се у Њемачкој и Аустро-Угарској даје круновинама у којима не живе Нијемци.

Зашто њемачки професори тако разроко гледају на појаве једне и исте природе?

По свој прилици зато, што пред очима имају само свој, њемачки, интерес. Допустиће зато и да ми Словени, са Русијом на челу, имамо пред очима опет само свој интерес. Зато на протест госпoде њемачких професора неће у Словенству нико главе окренути.

Помиловања

Неки биоградски листови, а по њима и неки страни, разлијели су вијест, да ће Његово Краљевско Височанство Књаз Господар о прослави десетогодишњице Своје владавине помиловати кривце, који су допали тамнице због познате афере с бомбама.

„Обзор“ доноси чак и како се влада господина д-ра Томановића погађа са затвореницима, стављајући им некакве услове.

Колико смо у стању тумачити знаке нашега политичког живота у вишим круговима, мислимо да не ћемо одати никакву тајну ако исказемо своје увјерење, да ће помиловања о Господаревом јубилеју одести бити. Господар је доступан веома осјећајима милости и праштања.

Колико се томе радујемо, толико и зебемо да непромишљени људи у српској јавности не осујете то, као што су и до сад сваки помицај у томе правцу својом виком сузбили још у самоме зачетку.

Господар је појава, која не допушта да му се ништа изнуди. Милост под јавним притиском не би била милост, и кад није то што треба да буде, на што је давати?

Би обичан грађанин, који има достојанства, не допушта да му се из руку ишчупа оно, што мисли драговољно да да.

Што су многи у затвору и до данас, имају благодарити само непаметним пријатељима.

Као год што милост владаочева није милост кад је изнуђена, није то ни кад је условна. Приповијетка о погађању владе госп. д-ра Томановића, осуђеницима могла је потћи да се изгуби, која мисли у крунати држави мајеспособна да уђе у историју у политичких одлука. То би значило да влада ставља своје милости Господару, а то је од њега. Господар је у свакоме погледу, у овоме нарочито, потпуно самосталан, и не би благодарио тако отаџбина, у свакоме погледу јуначка појава, у свему одређеном, не допушта да се никакви друге утицаје до ње, који уз се имају јаких разлога, а не крње, у овоме питању, узвишеност Његове милости.

Овај статични момент у Господаревом карактеру даје нам повода и да наслуђујемо, да у акту помиловања не ћемо видети оно што се често опажа код људи са мање развијене индивидуалности: да милост прелази у претјераност, у слабост. Јуначке природе не подају се слабостима онда, кад дијеле милост. Дијеле само онолико, колико се без штете по опште интересе и без уштрба по правни морал може чинити. Људима, који су на прагу били да изврше светотатство према отаџбини, у намјери да је баце у недогледне трзавице, да дигну руку, наоружану с бомбама, на Онога који је народу најсветији, тешко се отварају врата милости на срцу јаких природа на Пријестолу. Смртна се казна замјењује другом, блажијом, али замијенити је слободом не би била милост, него награда, а тај би примјер отровно дјејствовао на правне појмове исправних грађана, које би овакав акт башио у бригу и негодовање.

Можда ћемо се ми преварити, али штете свакојако неће бити од тога што још сад покушавамо да уштемимо једно разочарење, које у осталом никоме није потребно.

Црногорци, ма колико били ода ни своје Господару, нерадо би гледали да се отворе тамничка врата и онима, који су отаџбину хтјели да вргну у тамницу без милости, и да народ у црно завију.

Балкански савез

Путовање владара Краљевине Србије и Бугарске у Петроград и Цариград дало је повода да се покрене питање о балканском савезу, са којим се сада занима сва страна штампа. То се питање претреса са разних гледишта, а „Берлински Тагблат“ проговорно је о њему са економског гледишта.

Он је економској заједници балканских држава посветио нарочити чланак, у коме је особито истакао да је политички споразум увијек дужег вијека, ако постоји заједнички привредни интерес савезника. И онда је наставио овако да излаже:

Како су све балканске државе аграрне, ни говора не може бити о супротности интереса. Закључењу царинског савеза између Бугарске, Србије и Црне Горе не стоје никакве тешкоће, јер нијесу у опасности ничији интереси. Према томе са привредног гледишта не стоје никакве тешкоће балканском савезу, пошто све државе теже да се отресе економске зависности од Аустро Угарске. Као економска и политичка цјелина балканске државе би напротив постигле много боље услове при склапању уговора са Аустро Угарском. Најважнији представник царинске уније је Србија, пошто је највише економски потчињена, немајући излаза на море.

Упуштајући се у излагања о корисности царинске уније, налази да Црна Гора од тога не би ништа добила, а Србија од Турске не би имала велике користи, јер би јој она служила само за омогућавања провоза.

Потом прелази на извоз Србије и додирује дунавско-јадранску железницу и долази до закључка, да би овај савез имао само тако велик значај када би Србија добила Новопазарски Санџак и спојила би се са Црном Гором, те би тако ове три државе сачињавале једну заједничку област и пресјекле Аустро Угарској излаз на море.

У томе изгледа као да је и све тежиште овога чланка, који ишта не одваја од писања аустријске штампе.

Од нас је и далека помисао да замјерамо овим излагањима, јер ако савезничка штампа неће помагати једну другу ко би то чинио, али је свакоме јасно, да је овим циљ премашен баш из тога истог разлога. Само држање Аустро Угарске према царинској унији то најбоље показује.

Затишје у Арбанији

На Косову, међу побуњеним Арбанасима, завладао је мир. Нити се шта чује о окршајима, нити гласа имао о развоју побуне. Притајило се све и постало затишје. Воде се преговори и хвата се беса. Многи су се од Арбанаса стали и разилазити.

Власти настојавају, да се све у миру сврши. Обећали су, да неће чинити никоме ништа, него да ће само казнити коловође. Арбанаси говоре, да им је обречено, да ће се испунити све њихове жеље и захтјеви, а Турци извјештавају, да су се побуњеници прибали и на-

пустили namjeru, da se odupiru vlastima. Gdje je tu istina, tesko je razabrati, ali i pri svem tom turska vojska se u pobunjenim krajevima gomila, pa ni hapšenja ne prestaju.

Ushljed pregovora između vlasti i pobunjenih, među Arbanasima je nastao rascjep. Jedni su da se ponusti i da se mirnim putem dođe do ostvarenja njihovih zahtjeva, dok drugi ne пристају да се разиђу до год не добију што желе. Rascjep među njima zauzima sve više razmjere.

Posljednje vijesti, koje su stigle iz tih krajeva, ove su:

Na Kosovu je zatišje. Poslije okršaja između vojske i pobunjenih zavladao je privremeni mir. Pošto je muteserif odbio prihtinske uvjete da u ime vlasti са побуненима преговарају, нова војска се непрекидно довлачи, помоћу које се мисли да се с Арбанасима учини на крају оно што се није могло одмах, у први мах, учинити због оскудице у војсци.

Прије овог затишја, за које се вријеме воде недоследни преговори, војска је срушила једну кулу код села Бабаног Моста у путу за Приштину. У њој су били Арбанаси, који су давали отпора. Исто тако цијело село Доња Бикња предато је пламену.

А војска се дано-ноћно гомила у Приштини. Она се довлачи железницом већином из Цариграда. Према томе се сумња да ће власти понуштати, него се мисли да само чекају вријеме када ће располагати довољно војском, да могу извршити напад на побунене, а већ пријски суд у пењском и приштинском мутесарифату непрекидно ханси побунене.

Шта се крије иза овог затишја није тешко погодити!

Изложба „Српска жена“

„Ustredni Spolek Ceskych zen“ у Прагу дошао је на врло лепе и похвалне идеје: Пројектовао је низ изложба уметничких женских творевина свију словенских народа. Прва ће бити изложба српска, због чега је и названа: „Српска жена“. Она ће бити отворена у Прагу сутра, на Цвијети.

На изложби „Српска жена“ биће изложени женски ручни радови из свију земља и крајева српских, па и из Црне Горе. Она ће бити богата, јер ће се на њу изложити сви радови српских жена и све народне српске ношње.

На ову изложбу послано је радова из свију српских крајева у тако великом броју, да је централно друштво чешких жена било принуђено да изложбене локале прошири.

У свима крајевима српским били су састављени одбори, који су се старали да прикупе што више и боље женске рукотворине како би биле српске жене достојно заступене.

И Црна Гора не би требало да је у овој прилици у позадини.

Нама, за сада, није познато да ли је што год за ту сврху код нас учињено. Али ма како било, од потребе је, да се наше домаћице користе овом приликом и да не изостану иза својих друга.

Не само женска радничка школа, но и поједине треба да се заузму да што прије пошаљу своје радове на ову српску изложбу, јер су још на вријеме.

Све пошљике треба да се упућују најдаље за десет дана на адресу: Ustredni Spolek Ceskych zen Praha, Spalená 34. Радови, као и народне ношње треба да су обилежене именом власника као и то да ли су за продају или не.

Надамо се, да ће и Црна Гора на овој српској изложби бити достојно заступљена.

Српство

Нови законски пројект у Србији. Н. Скупштини у Србији поднесен је пројект закона о изменама и допунама о устројству министарства спољних послова, дипломатских заступништва и консулата Србије у иностранству од 1. новембра 1886. г. По тим изменама министарство ће имати пет одељења: политичко, консуларно, административно, публицистичко и благајничко.

Посвећење дебарско-велешког владике. Нови дебарско-велешки владика Варнава Росић биће посвећен на Цвијети. Посвећење ће извршити сам цариградски патријарх. Незадовољни што је за владика изабран Србин, Бугари су у Софији прошле неједне држали митинг, на коме су уложили протест против овога избора. Милији им је Грк по Србин!

Босански избори. „Вечерњи Сарајевски Лист“ публикује изборне листе за босанско-херцеговачку скупштину. По њима има свега 402.164 бирача, од којих су 137.127 православних Срба (дакле 43.05 проценти), 137.365 Муслимана (43.15 проценти), 88.929 католика (а прије 30 година није их било ни за један добар парикаш), што чини 22.11 процент. Остатак од 2.744 бирача отпада на Чинуте. Сваки пети становник Босне и Херцеговине (међу њима и досељеници) бирач је.

Илустровање народних pjesama. Српска Академија Наука у Биограду дошле је одлуку, да изда илустровано издање српских народних pjesama. У прву књигу тога издања биће уврштене pjesme историске: доба прије Косова, косовске pjesme послједне боја на Косову, хајдучке pjesme и ускочке и pjesme из ослобођења. Илустровање ове прве књиге поверено је Пери Јовановићу, академику. Књига ће бити готова на јесен идуће године.

Н. Позориште у Биограду. Досадашња управа Н. Позоришта у Биограду дала је оставку, јер је дошла у сукоб са министром просвете, који није могао да дозволи да позориште буде поприште канцлеса. Ова позоришна криза трајала је дуже вријеме и најзад је за управника привремено одређен Милорад Гавриловић, један од најбољих глумца, а за драматурга проф. Драг. Костић.

Словенство

Бугарска и чешко-пољска дворана. Како је познато, мљетачка се међународна изложба одржава сваке друге године. Задња је изложба била приређена лани, али пошто ће се до године приредити велики јубиларни свечаности приредити и међународна изложба у Риму, одбор у Мљетима одлучио је да своју изложбу антиципира у годину дана. И већ данас у Прагу се ова изложба у вриједи.

Учествоју познате уметничке силе из Француске, Италије, Русије, Бугарске, Холандије и др. Из српских уметности овогodiшње изложбе неће бити изложена и српска народна музика. Бугарска и чешко-пољска дворана одлучио је да своју изложбу најважнијих уметничких друштава, што их Бугарска има и са сарадњом школе приређене уметности у Софији. Како читаво у тајданским новинама, сви су спажени слика узети из народног живота. Декорација се састоји особито од керамике и ћилима. Биће то једна вода еврелка, а пола оријентална вилла. Чешко-пољска дворана садржи веома оригиналних djela сликара и вајара, који се већ истакли на неким страним изложбама, али који досле нијесу били познати у Италији. Како „Corriere della Sera“ пише, то је одвајна и сугестивна уметност, која ће изазвати много расправа. Дворану су уредили проф. Иван Котера, одлични архитект у Прагу и проф. Аксентије у Кракову.

Југословенски конгрес. Универзитетска биоградска омладина намјерава да у подвојни јуна сазове трећи југословенски конгрес у Биограду. На овоме би конгресу учествовала омладина из свију словенских крајева, а до сада се пријавила бугарска, хрватска и словеначка. У исто вријеме биће и састанак свих политичких и културних друштава српских из свих покрајина. На овоме састанку поглативо ће се говорити о положају у коме се налази Српство послједне анексије Босне и Херцеговине.

Опет крв у Загребу. У Загребу је опет проливена крв. Пролили су је заглављене присталице Франкова. Они су и до сада бјеснили и своје животинске напоре противницима бацали у лице, али од како је пао барон Раух и њихова моћ престала, сасвим су остали без главе. Они су напали на свршеног правника Федра Стилиповића и тако га немилостиво избодли, да се сумња да ће остати у животу. То је било за то што је ноћу пјевао једну pjesmu, која се франковцима не допадала!

Митрополитов јубилеј у народу

Из дубоног поштовања према црногорском архиепископу и поглавару цркве у Црној Гори и у знак признања дан двадесетогодишњице Његовога Високопреосвештенства Митрополита Господина Митрофана Бана и у унутрашњости је празнован на свечан начин.

О томе смо добили врло много извјешта, али доносимо само прва извјешта:

Подгорица. Поводом прославе двадесетогодишњице ревноснога службовања Његовог Високопреосвештенства Митрополита г. Митрофана Бана у овданијем храму Св. Ђорђа било је благоварење коме је присуствовало чиновништво, наставници гимназије и основних школа са ученицима и многобројно грађанство. У част слава омиљеног и заслуженог архиепископа све радње православних биле су затворене за вријеме благодарења. Послије благодарења пристипи су били почашћени, којом су приликом биле подијете неколико пригодних здравица Њ. Кр. В. Књазу Господару и Његовом ревносном службенику светог олтара Митрополиту г. Митрофану.

Рваши. На дан прославе 25. годишњице, Господ. Митрополита Митрофана, свештеник метеришко-рвашки, г. Јован М. Костић обавијестио је управу доњоцеклинске школе да ће бити молеништво у храму Св. оца Николаја 6. априла с молбом, да би и школа узела учешћа.

Управа се радо одазвала позиву и једни и други узели су жива учешћа у прослави двадесетогодишњице Митрополитове. Осим тога свештеник г. Костић извјестио је и неколико парохијана, те је и црква била дупке пуна.

Не можете замислити, како је било народно одушевљење. Дјеца својим нежним звонким гласићим отпјевала су: „многая лѣта“ слављенику!

По одржаном благодарењу, свештеник Костић изговорно је пригодни говор, истичући заслуге слављеникове, завршујући: „Таковъ намъ подобаше архиерејъ... и т. д.“ с жељом: На многая јеш лѣта!

Трократно „многая лѣта“ одпјеваше одјеком о високе црквене задобе.

Послије одржаног благодарења наш парох, г. Костић, почастио је у част слављеникову у своје дому присутне пићем, када су подизане здравице. Прву је подигао управитељ школе, г. Благо В. Беговић, у здравље Њег. Кр. Височанства Књаза Господара, истичући ријетке владарске заслуге првог Србина послједне Душана.

Другу подигао г. учитељ Филип Рајковић, а трећу Њег. Високопреосвештенства Митрополита Митрофана Бана истичући његове заслуге. Том приликом слављенику упућена и телеграфска честитка, као и што му је честитало и народно друштво у Доњем Цеклину. Народ је био врло потпуно одушевљен, честитајући Митрофану прославу 25. годишњице многая лѣта.

Криваца. На дан 6. априла ове године, у Кривацу је обележен тридесетогодишњи јубилеј Његовог Високопреосвештенства Господина Митрофана Бана истичући његове заслуге. Одржано је благодарење за дуг живот Високопреосвештеног Митрополита.

Прва је била пуна народ; умилни гласићи наших ученика отпјевала су трикратно „многая лѣта“. Тада је мјесни свештеник пречасни господин Павле Рајковић одржао присутном народу пригодан говор, у коме је изио заслуге нашег Архиепископа, како на корист св. Олтара Господњег, тако и на корист домовине и Господара. Говор је био подужи а завршен је са ријечима „таковъ намъ подобаше архиерејъ“.

Говор је попраћен са бурним живим архиепископом. Г. свештеник Павле позвао је присутне и изобилно их почастио пићем, када је исти подигао здравицу Књазу Господару, истичући Његов узвишени рад на корист своје домовине. Говор је прекидан из неколико пута са живим Господар! Другу здравицу подигао је Књазу Нашљединку официр г. Ристо Рајковић, а трећу Његовом Високопреосвештенству Господину Митрополиту подигао је један од присутних гостију. Гости су се око 1 сат послједне ноће весели разишли својим кућама.

Цеклин. Јубилеј 25-то годишњице управљања св. нашом православном црквом у нашој оцабини Њег. Високопреосвештенства Митрополита Митрофана парохисти парохине цеклинско-добрске прославили су на свечан начин.

Рано у јутру почео се окућати народ са чиновништвом, као и учитељи са ђацима пред храмом св. великом Текле на средишту парохине, и до 9 сати окупило се 2—300-та душа. У 9 сати мјесни свештеник г. Илија Ђурашковић отпочео је благодарење за дуги драгоцјени живот Његовог Високопреосвештенства; народ је побожно стојао у храму, а што није могло стати, стајало је у црквеној авлији. Пред многолетствијем г. свештеник И. Ђурашковић држао је говор са царских двери о значају рада високог слављеника и као ратника и као духовног пастира — Митрополита. По свршетку благодарења изашло се пред цркву, где се сјело и присутни почашћивали пићем уз подизање здравица. Прву је подигао Њ. Кр. Височанство Узвишеном Господару г. ком. Цуцо Крушкић, другу Њ. Висо-

копреосвештенству Г. Митрополиту Митрофану, учитељ у пензији г. Лука Пејовић, трећу Њ. Кр. В. Књазу Нашљединку г. Илија Јовичић, учитељ. Све су три попраћена бурним одушевљеним усклицима: „Живно!“ Народ се врло расположан осјећао и причао о благотворном раду Њег. Високопреосвештенства. Затим је г. Вас. Ђурановић, учитељ, прочитао честитку високом слављенику од стране опште парохине, која је одмах упућена, да се телеграфски саопшти. Око 11 сати народ се разишао посеје врло пријатне успомене о прослави јубилеја тога дана.

Благодарни народ моли се свемогућем да Њ. Високопреосвештенство поживи и да дочека чо и здрав да прослави и 50-то годишњицу свога узвишеног рада. Живно многая лѣта!

Прилике у Санџаку

— Срби у Санџаку без представника —

Пљевља, марта

Из свега онога што сам изио у својем допису раније, из свега онога изводим овај закључак: да смо једино ми Срби криви свима нашим неуспјесима, чије су послједице од толике грдне штете по нас.

Криви смо што немома ни једног одважњег — ни уопште ни једног свога сународника на м. ком већем подложају. Немома својег ни једног човјека, који би бар поје заступно интересе свога народа. Ко је томе крив? Те опет ми, што уступамо другима чак и оно што нам је у рукама.

Није ли то и сувише жалосно, кад најјужнији дјелови Старе Србије могу имати своје посланике у парламенту, а ми из најчистије покрајине, у којој живи најчистији српски елемент, да немамо посланика не само своје вјере, већ чак ни своје народности. Наша мирољубива појаност, солидарисујући се са младо-турским клубовима — преварена је љуто!

Ми смо избули један најзаслужнији посланички мандат, који је уступљен једноме Младотурчину цариградци!

Човјек странак ни појма нема о најважнијим економским и трговинским поребима овога најсиромашнијега краја, па да би се већ стало на пут овоме нагло расељавању из Санџака. Тај посланик још се није жив јавио у парламенту, да бар једне ријечи проговори о интересима овога краја и његова становништва, коју му је дао своје поверење као посланику.

Исти је случај био и са сенаторским подложајем. До душе, чуо сам, да је тај подложај заузео Србин, али Србин о коме српски народ ни појма нема, ни ко је ни шта је, док на таквом подложају треба да је један од најистакнутијих савремених људи, човјек од јаке репутације и високе образованости, која би се ипак могла замјенити практиком и уметничкошћу једнога отреситог човјека. Већина нашега народа а особито сјeverни дио Ст. Србије, био је истакно свога кандидата за сенатора г. Филипа Ђурашковића познатога и најистакнутијега Србина у овом крају.

Г. Ђурашковић је увијек заузимао видно мјесто и играо важну улогу у свакој борби за сваку народну ствар. Губитак једнога најосигурањег посланичког мандата и неуспјех кандидације г. Ђурашковића за сенатора, то је један велики пораз за опште народне интересе овога најсиромашнијега краја, из кога се нагло све више народ иселава, немајући ни од куда погноре у погледу економско-трговинског развјетка. Ко је свему крив? Ми сами... Ми помажемо својим непријатељима? Питате ме: „Како?“ — Ево како: Презиремо своје најбоље, а волимо туђе ма најгоре.

Индустриско друштво у Никшићу

— Скупштине и почетак рада —

Никшић, априла

Њ. Краљевско Височанство Књаз Господар благоизвољно је упустио 28. пр. мј. акционарима Индустриског Друштва брзојав, као одговор на брзојав упућен му са прве редовне главне скупштине акционара.

„Господи акционарима Индустриског Акционарног Друштва“

Никшић

Ви сте знали и ви сте свијом осјетили Моју живу жељу за развјетак индустрије и трговине у Мојој земљи, зато сте и похитали, да се са вама скупштине јавите вашем староме Господару, знавши да ће Га то задовољити.

Шљедите, дјело, поштено радити и напредовати на томе пољу, тако исто славном и корисном домовини, као оно гажена јуначина и захлађивана барјацима.

Напријед, дјело, Бог ће бити с вама и Моја љубав

Никола“

Индустриско Акционарско Удружење је наша најмлађа, али по својој циљу једна од најважнијих установа за привредни напредак нашег народа. Циљ је Удружења, да подуже индустрију (фабричину) у нашој домовини, те заслужује, да се о њему поведе озбиљна рачуна и да се развијат ове установе што боље помогне.

Прва скупштина, на којој је удружење конституисано, одржана је 15. новембра пр. год. Са те је скупштине и упућен брзојав Њ. Кр. Височанству Књазу Господару шведске садржине:

„Са данашње наше прве скупштине поздрављамо Те Господару са искреном жељом, да дочекаш да Твоји вјерни Црногорци буду и економски јаким онако као што су и други народи, који су се у миру развијали, док су Твоји Црногорци заједно с Тобом крв лили за слободу.

Твоји ће Црногорци испунити Твоје племените жеље. Они ће бити исто тако добри радници као што су и јунаци, па ће бити и богати.

Молимо Те узвишени Господару, да благословиш наш данашњи рад и почетак.“

Послије пет мјесеча рада удружење је свој опстанак потпуно обезбедило, јер је нашло потпору уписом акција у свима редовима грађанства, не само у Никшићу и околини, већ и осталим мјестима наше домовине, тако да је на редовној главној скупштини одржаној 28. марта о. г. управа могла изнети пред акционаре стварне успјехе.

Великим учиненим припремама Удружење је обезбједило подизање пиваре свој првог предузећа у овој години.

Пивара ће бити потпуно модерна, а циљ ће јој бити, да истисне из потрошње стране пиво, које се у великој количини у нашој земљи троши и да, подмирујући потребу наше земље, један дио свога производа извози и на страну.

Рад на пивари у велико је отпочео. Поред пиваре Удружење подиже стругару и млекарницу, која би служила за углед нашем народу.

Међутим у даља предузећа Удружење ће улазити сагласно потреби наше домовине и средствима којима буде располагало.

Од штедништва и Трговачко Друштво помогли су Удружење уписом акција и кредитима, а надају се, да ће и остали повчани заводи изаћи на сусрет и Удружење што обилније помоћи, пошто је то и сваки повчани завод за циљ поставио.

На скупштини је прије свега прочитана изјава Удружења упућена изасланику Њ. Владе госп. Живку Никчевићу, у којој Удружење изјављује, да ће се, свјесно важности индустрије за нашу домовину, трудити свим силама, да циљ постављен му правилним испуни и једно молби г. изасланика, да достави Њ. Влади жељу и молбу Удружења да Њ. Влада Удружењу притекне у помоћ.

Затим је поздрављен Књаз Господар бурним клицањем: „Живио!“ и одмах је упућен Господару брзојав шведске садржине:

„Гдје су пирати вили делло и пљачком гушили трговину силнога Дужда, ту данас развијаш слободно црногорско присташиште.

Гдје су хорде гордох Никшићана калдрмама гордох Оногонта страх давали сиротини раји, ту данас ничу Индустриска Удружења.

Твоју ваздашњу жељу да Ти буде Црногоран радан шведићемо. Твоја брига и благослов даће нам маха.

У Твом јубилеју ми нећемо имати само да славио Цара Јунака но и српског пјесника и неуморног радника.

У томе кличемо и молимо свевршњег, да живи наш Узвишени Господар да живи Његов Владлајући Дом!

На то је стваго одговор саопштен на челу овог дописа.

На крају скупштине, која је текла не може бити сложније и љепше, г. Никчевић, као изасланик Њ. Владе, у својем дивном говору истакао је ваздашњу жељу Њ. Кр. Височанства нашег општељубљеног Господара да Његов народ корача културном напретку. Похвалио је рад Удружења, честитао на успјеху постигнутом за тако кратко вријеме и препоручио да Управа употребити све своје силе и устраје, не жалећи труда ни дневни ни ноћни, да се што прије циљ Удружења оствари. Обећао је да ће рад скупштине доставити Њ. Влади, којој ће бити, увјерен је, пријатан.

Поздравлио је Господара и Његов Дом са живио, нашто се скупштина одавала бурним „Живио!“

Уписак, који је брзојав Књаза Господара учинио, не може се ријечице описати. Свако је занесен одушевљењем што је угодни жељи свога љубљеног Господара.

У свакој готово кавани налазе се преписи брзојава уоквирени. Н.

Привреда

Избор земље и положаја за гајење дувана Једна од најважнијих погодаба, да се одгаји дукан најбољег квалитета, јесте избор земље и положаја. Од овога двога, највише зависи, да ли ће се одгајити меки и ароматични или кабасти и љути дукани. У цијелој свијету, већином се траже за пушење, цигарете, које се махом праве од финијих, лаких, меких и ароматичних дувана, а љути и кабасти дукани нерадо се троше, и слаба им је трајња за извоз, док међутим, меки и ароматични дукани на страни се врло радо и у великој тражи. Ово чак и зато, што се меки дукани сразмерно више троше по љути.

Свем овога зна се и то, да је дукан веома важна трговинска биљка, која у повољним годинама може да даде по хектару: два, три па и четири пута више прихода по странијој усјеви. Огуда дукан и заузима видно мјесто између оних грана пољске привреде, које су код нас заступљене.

Па баш зато, што су земљишта и положаји од пресуднога значаја за културу дувана, мора се избору овога обратити озбиљна пажња, како би се одгајили онакви дукани, какви се на свјетским тржиштима траже. А постићи ово, значи: обезбједити произвођачима веће доходе пошто се боља роба увијек боље плаћа; задовољити укусу пушача, а држави створити јак финансијски привредни извор. Потрешка учињена у избору толика је, као оно, кад се зграда постави рјав темељ.

И ако у нас има довољно земљишта за гајење финијих сората дувана, опет култура дувана није узела веће размјере, и ако за то има веома повољних услова.

У пошљедње време, овој грани пољске привреде, поклања се све већа и већа пажња и збиља.

Да би се задовољила потреба: фабрична, произвођача и потрошача, дукан треба гајити:

На свима оним лаким, сувим и топлим земљама, гдје се обично подижу виноград.

На пјесковитим, шљунковитим и кречним земљама, добива се најбољи и најфинији дукан.

Смолнице и у опште теже земље, нијесу никакве за гајење дувана, пошто је дукан од њих ради третиран и изгубио своје ароме, а при томе и развио горкост.

Са успјехом се могу гајити дукани и на свима оним распрострањеним и кривелим земљама, које су налазе испод самих планина и пољских стјепца, да и ако до стижу вјетрови, који се 40 пестара над морем.

Све земље за гајење дувана, не треба да су јаке већ умјерене па чак и слабе, како би дале што: тањи, мањи и финији лист, чега се ради дукан и гаји. На овим земљама а и у близини, не треба да има дрвећа и зграда, које би правиле засену дувана.

За повољно усјевање дувана, најбољи су они положаји, које сунце грче од јутра до мрака, а то су: јужни, југо-западни и југо источни, или боље рећи она мјеста, гдје се сунце прво отопи.

Најбољи, најфинији најароматичнији и најкусији пак дукани, добивају се на положајима, који су окренути југу са земљиштем: кречовитим, пјесковитим, кречевитим и шљунковитим.

Сва мјеста за гајење дувана, треба да су заклоњена од сјеверних и хладних вјетрова.

На свима сувљим положајима, који су заклоњени од хладних вјетрова, а које су сунчани зраци преко цијелог дана загријевају, дукан ће узрети много раније и биће: благ, миришљав, сагорљив и пријатног укуса, и то је баш оно, што се од дувана и тражи.

И у Турској се производе најбољи и најфинији дукани само на земљама и положајима, какве смо напријед наменули, а Богу хвала, код нас има пуно таквих мјеста, а нарочито планинских и жуњих, која се могу равњати са земљама и положајима у Турској те их треба употребити за производњу дувана.

Овај чланак написасмо у смјеру, е да би ове напомене наши пољопривредници имали у виду, при одређивању њива за гајење дувана у овој години, те да и они производе дукане боље каквоће, како би за њ добили онакве цијене и приходе, какви се доходици добивају у Турској и другим земљама. Т.

За Господарев јубилеј

Мјесни одбор у Ст. Бару
Из Ст. Бара смо у уторак добили овај телеграфски извјештај:

Данас је састављен мјесни одбор за прославу педесетогодишњице владавине Њ. Кр. В. Књаза Господара под предсједништвом г. Ника Татара, обласног управитеља.

Одбор у Подгорици

Сјутра, у недељу, одбор за прославу Господарева јубилеја имаће прву сједницу ради конституисања, а одмах затијем приступиће припремним радovima.

Домаћи послови

На знање

Управа општине цетињске издала је ову објаву:

Даје се на знање грађанству ове вароши, да је Њ. Министарство Уп. Дјела, преко олд. Њ. Обласне Управе, доставило овој Управи, да је централном одбору за прославу педесетогодишњице славног и срећног владања Његовог Краљевског Височанства Књаза Господара дошло до знања, да поједина удружења по унутрашњости наше земље, као и поједине области и обласне вароши, намјеравају поднијети у знак благодарности Његовом Краљевском Височанству и неке видљиве знаке свога признања и оданости у виду разних дарова. Поводом тога централни одбор извјестио је Њ. Министарство Уп. Дјела, а ово Њ. Обласну Управу, да је Његово Краљевско Височанство Господар, знајући и без тога безграничну оданост црногорског народа, благоизволно наредити, да неће овом приликом примати никаквих дарова, који би били скочани ма било с каквим материјалним жртвама, па макар се то састојало и у прилозима ма каквих год добротворних цијељи, које би се у то име чиниле.

Сједишта у парку

Већ се прољепшало вријеме када се природа буди и када је најљепше доба да свако своје слободно вријеме проводи у природи. Зато се нарк почео да посјећује, али нам се посјетници жале, да још нијесу изнесене клупе, те се нема гдје сјести.

Потребно је дакле да се већ изнесу клупе и размјесте по парку.

А када је већ ријеч о сједиштима у парку чине на одмет да истакнемо потребу, да је и у вријеме да се надлежни побрину да што већи број сједишта. Прочим ствари се у парку оскудевало, па неће се објавити да се и ове године, у вријеме кад се неке концертване музике одржавају, неће бити у хљебу

Раније смо изнели нарочиту пажњу надлежним поводом жалба на нечистоћу по пећинама, гдје се прави и продаје хљеб. Том приликом изнели смо и да се једном узме да се склоништинска комисија.

Сада се објавило да се и ове године се отворило и каменити Граданци, који је узео тај хљеб, случајно је бубу опазно при јелу.

Ко не вјерује, нека се дође да увјери, али држимо да ће и надлежни већ једном устати противу ове беспримјерне нечистоће.

Дневник

Прилози. Њихова Царска Височанства Велике Књагинје Милица и Стана, узвишене кћери Његовог Краљевског Височанства Књаза Господара, и овог су се пута благоизвољеле сјетити наше школске младежи, пославши преко царско руског војног аташеа на Цетињу гос. пуковн. Потанова *пет стотина* перпера као прилог „фонду сиромашних гимназијалаца“. — Господин *chevalier A. E. Delauné* илузионист давао је двије представе у „Зетском Дому“ 6. и 7. априла и од њих половином прихода у износу сто деведесет перпера (190) приложио „фонду сиромашних гимназијалаца“ на чему му гимназиска управа у име фонда најтоплије захваљује.

Румунско изасланство. Кореспонденци Биро има из Букурешта овај телеграм: „Краљ ће послати црногорском Књазу Николи нарочито изасланство да му честита педесетогодишњицу владавине. Изасланство се на Цетињу очекује од 20-23. априла. На челу изасланства је генерал Будистеану, предсједник сената“.

Берански бјегунци Цариградски листови јављају, да је велики везир Хаки паша изјавио, да се осим четворице њих, који се морају судити као подстрекачи, сви остали Беранци, који су због по-

знате афере одбјегли у Црну Гору, могу слободно вратити патраг у Турску.

Учитељски пољопривред. курс. Ових дана одржан је на Даниловом Граду петодневни учитељски пољопривредни курс. На њему су се практично вршиле обуке из воћарства, виноградарства, пчеларства и градинарства. Укратко је додирнуто било на овом курсу и марвено љекарство.

Поништио осуду. У октобру мјесецу прошле године обласни суд по дјелу покрађе министарства унутрашњих дјела донио је пресуду, по којој је писар пољопривредног одјељена Мило Јовићевић пуштен испод суђења због недостатка доказа с тијем, да плати покрађену суму од двије хиљаде перпера и све трошкове, а Прела Вуксановића, служитеља на плаћање свију трошкова. Овијех дана је велики суд поништио ову пресуду и пресудио, да се Мило Јовићевић ослободи као невин, а служитељ Прело Вуксановић осуђен је на три године тамнице и да плати нестали новац.

Из Друштва „Његош“. Управа Првог Црквеног Пјевачког Друштва „Његош“ извјештава све своје чланове, да се г. Милоје Јовановић, начелник министарства финансија, захвалио на положај друштвеног одборника због оптерећености својих послова, те је за одборникову замјеника изабран г. наставник Ђуро Девић, а због болијести друштвеног благајника изабран је до његова коначног опорављења за благајникову заступника г. Пера Петровић, чиновник министарства финансија.

Настављен пољопривред. курс. Почетком овог мјесеца пољопривредни курс за сеоску омладину настављен је на Даниловом Граду у државном расадајку, ради чега се тамо ових дана и бавио шеф привредног одјељења г. П. Вујовић.

Друштвени добротвор. Управа Првог Црквеног Пјевачког Друштва „Његош“ примила је преко г. Косте Костића, наставника гимназије 100 перпера од г. Омер-бега Бајровића, Србина мухамеданске вјере, веленосједника из Пљеваља, те је тијем својим улогом постао друштвенијем добротвором. Управа свом добротвору, младом одличном српском патриоти од срца благодар.

Вријеме. Послије кишовитих и вјетровитих дана, најзад се вријеме разведрило и прољепшало тако, да је јуче огријао прави прољетни дан. Вријеме је било и знатно отоплило, али је данас опет дунуо вјетар, наоблачило се и пала киша.

Позориште

„Chantecler“ драма супаркиње Ростану. У мају даваће се у Њу Јорку драма у једном чину под насловом „Chantecler“. Аутор, односно ауторка тог дјела је г-ђа Францис де Матевса. Она изјављује, да је отпочела писати своју драму много прије него ли је Ростану пало на памет осмислити његовога дјела, и тврди да се Ростану послужиле неким извором као и она, то јест повелом „Chantecler“ од њезиног стрица Корнела Матевса, објелодањеном прије 40 година. Францис Матевса, која хоће да се у Америци њезин „Chantecler“ представља прије него ли тамо стигне Ростанов „Chantecler“, у осталом написала је већ неколико драма, а међу осталима и једну „Девиду Орлеанску“. Она је осим тога малне довршила још двије нове радње: „Да Давид знаде...“, што ју је набила велика руска трагедијна Назимова, и „Труст слатора“, који ће се што прије представљати у Калифорнији.

Велико позориште у природи. И ове ће се године отворити велико позориште под ведрим небом у Харгенштајну у Њемачкој. Класичке представе поучиле су дани такав успјех, да ће позориште приредити и ове године неколико нових,

и то: „Орестијаду“ Ескила, краља Едина“ Софокла, „Махберт“, „Комедија неспоразумљена“, „Сан летице ноћи“, Шекспира, „Месинска невјеста“, Шилера, „Утопљено звоно“, Хаунтмана, „Ковач Виланд“, Линхарта, „Жена Дијана“, Норета и „Јао ономе који лаже“ Грилпарцера. Укупно би ће 18 представа овог позоришта на отвореном простору, а изводиће их врсно глумци.

Најновије вијести

† **А. Машин**. Кор. Биро из Биограда има овај телеграм: Пуковник у пензији Александар Машин, који је узео учешћа у завјери 1903. г., умро је.

Поплава у Србији. Из Биограда телеграфишу: Према вијестима, Крагујевац, Лапачи и Краљево поплавени су. Поплава је нанјела огромне штете средњој Србији. Било је 10 људских жртава. На неколико мјеста прекинуто је саобраћај возова. Штета износи више милиона динара. И у многим мјестима западне Србије јавља се о поплави.

Бесар у Босни. Кор. Биро јавља из Беча: У обавиштенним круговима ништа се не зна о путовању цара Франца Јосифа у Босну и Херцеговину, које су разгласиле разне новине.

Бјерсон на умору. Из Париза јављају, да се стање великог норвешког pjesника Бјерсона погоршало и да се катастрофа очекује сваки час.

Сукоб аероплана. За вријеме авијатичког митинга у Ниши десно се сукоб између два аероплана. Сударио се авијатичар Робинзон на Формановом биплану у висини 80 метара са руским аеропланом, којим је управљао Енриод. Робинзон се стројоловио у море, одакле је неповријешно изашао, дек је Енриод задржао равнотежу и остао у ваздуху, после чега се са бродом спустио на земљу. Обојици су приређене силне овације.

И Марк Твен умире. Велики амерички хумориста Марк Твен, чије смо радове и ми доносимо, налази се на умору. Силни хумориста је оболио од дужег времена у Њу Јорку и изгледа да му се већ приближио сујени час. (Вијест, која нам ири закључку листа стиже, гласаше, да је умро.)

Елементарне непогоде. Овијех дана, када је и код нас бјесног силан вјетар, биле су велике непогоде на многим мјестима у Европи. У Србији је поплава од силнијех киша. У Енглеској исто тако. А у Пешти и др. мјестима било је такве грмљавине, каква се скоро не памти.

Књижевност

Прољеће. Ишла је пета и шеста свеска илустрованог листа „Прољеће“ са репродукцијом осам цртежа Љуба Ивановића, једног од најдаровитих наших млађих сликара. „Прољеће“ осим тога, доноси још неколико занимљивих слика, а међу њима и Буковчев „Гундулићев сан“. Из саопштења уредништва видимо, да су сликари и вајари из српског умјетничког друштва „Ладе“ вољни помагати „Прољеће“ својим радовима. „Прољеће“ у овој свесци, уз другу разну садржину, доноси цијелу драму „Госпођа уваженог пријатеља“ од познатог млађег књижевника Боже Веселића. Једна свјеска „Прољећа“ миље се бесплатно на углед. Цијена је „Прољећу“ шест круна на годину. Адреса: „Прољеће“, Биоград или Земун (poste restante)

Књижевни оглас. Почетком априла о. г. изаћи ће у Биограду први број новог листа „ОМОРИКА“, илустровани породични забавник за књижевност, умјетност и савремени живот, са овом садржином:

1. **Змај Јован Јовановић**: Из нештампаних песама; 2. **Стеван Владислав Кашански-Стари Бард**: Напред Србијо! (нештампана pjesма); 3. **Авдо Карабеговић**: Мој Бенице (нештампана pjesма); 4. **Бранислав Ђ. Нушић**: Прије и после тридесет година; 5. **Милорад П. Петровић**: Из Селанчица; 6. **Вој. Ј. Илић** млађи; 7. **Радован Тунгуз Перовић-Невесински**: Живот старе Црногорке; 8. **Владимир Станимировић**: Из југословенске ликире; 9. **Драгутин Јов. Илић**: Пјесничко срце; 10. **Дим. Глигорић** — Сокољанин: Јунак; 11. **Сава Д. Петровић**: Сунчање; 12. **Бор. Л. Ценић**: С карауле; 13. **Михаило Сретеновић**: Сироче; 14. **Милутин М. Ускоковић**: Зима; 15. **Осман А. Ђукић**; 16. **Сава Д. Мијалковић**: Из лијених туђинки; 17. **Љуб. Петровић**, **Љубинко**: Харемске руже; 18. **Благ. Нед. Кекић**: Увинуло цвијеће; 19. **Вељко Петровић**: Опрштајна pjesма; 20. **Војислав М. Јовановић**: Из Архиве; 21. **Рикард Каталанић**

Јеретов: Дјеца; 22. **Ст. Илић** (Загреб): Исход Стјепана Града; 23. **Фердо Ж. Милер** (Загреб): Прољеће; 24. **Драг. Љ. Матејић**: Пјесничко срце; 25. **Жив. О. Дачић**: Културна лига и Народна обрана — Књижевно умјетничка кроника — Биљешке и т. д.

Први број донијеће и преко тридесет нових слика. Листу је обезбјеђена сарадња многих угледних и признатих књижевника као и млађих талената, а материјално му је обезбјеђен излазак. „Оморика“ ће излазити једанпут мјесечно на два табака велика формата, а цијена је у претплату до краја године 3 динара, тромјесечно динар. Поручбине с претплатом и штема ваља упућивати власништву и уредништву у Биоград на адресу: Душан Мил. Шијачки, новинар, Космајска улица бр. 10.

Први број послаће се свакоме ко јави своју адресу бесплатно на углед. „Српски Витез“. Ишао је за 28. март број 5. „Српског Витеза“ првог и јединог родољубивог листа за витешко народно васпитање, са садржином од 24. страна. Тако: 1. Високи Дечани прије и сада; 2. зидање Високих Дечана, српска народна pjesма с напоменом; 3. садање стање Високих Дечана; 4. Двадесето-годишњица Кола Јахача Кнез Михаило и Панто П. Курговић први председник првог Кола Јахача Кнез Михаило у Србији, од д-р Вој. В. Р.; 3. Домовини pjesма од Биослава; 4. Милан Вапа, индустријалац, и родољуб, од д-р Вој. В. Р.; 5. Књижевност; стручни листови (наставиће се); 6. Српски витешки календар; Март; 7. Ред пловидбе бродова: Првог српског краљевског повлашћеног бродарског друштва и Првог царског краљевског повлашћеног бродарског друштва; 8. Ред војске српских државних железница у вези са западним и источним железницама, с погледом на Биоград; 9. Огласи 10. Слике: манастир Високи Дечани, задужбина оца цара Душана; Милан Вапа индустријалац и родољуб.

Према овакој садржини и повећаном формату укусног издања, листу је цијена само 6 динара годишње а ове године излази сваке 3-ће недеље, по потреби и чешиће повећан на 24 страна најмање и увијек са сликама. „Српски Витез“ је проширен у правцу свој уређивања: служећи свима нашим друштвима витешким и заступаће ониту заједницу, ширећи витештво и родољубље.

Годишња је претплата само 6 динара, а цијена је издавање листа скраћено са великим повлашћеним жртвима. Треба да се свака кућа има и овијех смјешних и веселих седмичких и мјесечних свјетлострјубови. Претплата као и рукописи у писменим писмима шаљу се издвојено и уреднику у д-р Вој. В. Рашићу, Душанова улица бр. 48, Биоград.

Алкохол и јектика У времену кад се код нас много прича и обећава, а ништа створено не ради, за сваку је похвалу подухеће д-р Јов. Кујачића — издавање библиотеке за чување народног здравља. До сада су изашле четири књиге: „Јектика и савремени начин с њом“, „Нервоза и њезини највиљавији узроци“, „О умно раду“ и, сада, „Алкохол и јектика“. Као што и сам наслов каже, у овој се књизи говори о штетности алкохолизма и утицају његову на човјечји организам и јектику. Све је то говорено у опште, без икаквог оближења за Црну Гору, одакле би писац, као лекар, имао да наведе безброј ствари из своје праксе. Специјално овој књизи има се замјерити, да је и сувише скупа: износи 21. страницу, а стаје 40 пара. Тако скупа библиотека још теже ће проћи у народ, а не буде ли је он читао, она је своју сврху промашила.

Забава

Ријешено питање

На питање, које смо поставили у прошлом броју: „У коме мјесecu жене најмање говоре?“ Добили смо ово ријешење: Жене најмање говоре у мјесecu фебруару, јер овај има најмање дана.

Подгорица Филип М. Протић.

Наша пошта

Г. Богдану Бацановићу. Није могућно штампати засебно Вашу адресу, зато је и остало „Бацановић“. У осталим то је тако мала грешка да не вреди да се толико око ње задржавамо. Лист Вам се шиле ипак, с поправком имена у колико се то могло извести.

Шавник. Годишњу претплату положили су г. Мирко Сераглић и Ђуро Головић, полугодишњу г. пор. Никола Делић.

Лијева-Ријека—Јабучка. Примљена је полагодишња претплата од г. Вука Вујишића.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Приликом двадестпетогодишњице прославе Моје Архиепископске службе, добио сам толики број телеграфских и писмених честитака, како из унутрашњости тако и са стране, да ми није могуће свакоме понаособ топло захвалити, те то чиним овим путем.

Цетиње, 10. априла 1910. г.

Митрополит МИТРОФАН

Путници

— Списак путника на Цетињу —

У току прошле недеље на Цетиње је пристјело:

3. априла: 47 са стране и 28 из унутрашњости. Међу њима: Јан Јановић, апотекар из Прага са г-ђом, Алекса Дукић, трговац из Сплета, др. Владимир Љаур из Задра са ћерком, Фридрих Раценац, професор из Беча, Милорад Николић, лекар из Босне са женом и ћерком, Фриц Милер, приватније из Беча, гроф фон Гили из Париза са ћерком, Робериг, приватније из Париза, Никола Грубер, новинар из Загреба са г-ђом и Александар Цветковић, трговац из Н. Сада.

5. априла: 31 са стране и 37 из унутрашњости. Међу њима: Феликс Ландоис, доктор из Бреславе, Ото Шолц, трговац из Лајпцига са г-ђом, Август Ролф, приватније из Хајделберга са г-ђом, Август Освалд, приватније из Јене, др. Ханс Шулиц из Бреславе, Ерих Гуткинд, приватније из Берлина, Егон Емансе, студент из Лондона, Рудолф Доманикис, чиновник из Пеште, Јан Моваро, адвокат из Беча, Емерих Јереновић, фабрикар из Клегенфурта, Ису Свмунек, доктор из Прага, Августин Кута, адвокат из Брина са г-ђом, Карл Едбадер, чиновник из Беча, Карл Бернаул, консул из Штокхолма са г-ђом, Јан Свмек, студент из Беча, Маргарита Швајфел, приватније из Берлина, Јан Шварц, трговац из Прага, Роберт Шварц, црногорски консул из Лондона са г-ђом Шардушко, чиновник из Прага.

7. априла: 40 са стране и 33 из унутрашњости. Међу њима: Иван Денекер, машинист из Русије, Франц Хазарка, учитељ из Лемберга, Едвард Дик, професор из Салцбурга, Станислав Постеди, чиновник из Лемберга, де Рубин, талијански војни аташе са г-ђом из Софије, Татјок, Роберт Такеман и Р. Хендерсон, приватнијери из Лондона са г-ђама, Перн Росенкатен, приватније из Филадельфије, Холандон, приватније из Шаланда, Рихард Сандбарк, доктор из Мандека, Ото Декеман, фабрикар из Беча, Дели Хомбургер, фабрикар из Пингена, Јозеф Мајер, приватније из Граца, Хуко Хилк, доктор из Николсбурга, Језев Планиш, приватније

из Клагенфурта, Далтер Отен, професор из Бостона — сви са г-ђама.

8. априла: 30 са стране и 26 из унутрашњости. Међу њима: Јан Хорвер, професор из Шведске, Сифрид Фрајнд, приватније из Берлина са г-ђом, Франц Бенди, приватније из Бреславе, С. Гостлер, приватније из Хамбурга са г-ђом, Хелман Ника, приватније из Бреславе, Карл Феликс, приватније из Марсенбурга, Густав Прокил, из Иглаве, др. Фридрих Хаубо из Арада, Адолф Фон Алденбург, инжењер из Трста, Иван Сапсински, трговац из Сепсина, Емануел Краус, техник из Трста.

Продајем

Моју кућу у зетској улици. Цетиње. 3—3

М. Татар.

НОВА ЦЕРАДА

на продају. Упитати у администрацију овога листа.

БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Јављамо свима заинтересованим да смо добили заступништво за Црну Гору

АПАРАТА И ЦИЛИНДЕРА

И СВИХ ПОТРЕБИТИХ СТВАРИ ЗА ТОЧЕЊЕ ПИВА ОД ЧУВЕНЕ ФИРМЕ

ANTONIO GÄRTNER

која је одликована златном медаљом на изложби у Горици 1904. г.

Продајемо све по најумјеренијим цијенама и по жељи:

франко борд Бар, Котор или у нашем депозиту у Подгорици.

С особитим поштовањем

Ђорђије Бр. Радојковић.

ТРГОВЦИМА

из Подгорице, Колашина, Дан-Града и Никшића, јављамо, да имамо на продају већу количину најбоље

ИТАЛИЈАНСКЕ ПАШТЕ

разне врсте.

Цијене умјерене и утврђене.

Експедициона тачна.

Продаја за готово, сигурнима и на мјесцу.

Подгорица. Чубрановић и Друг.

ТРГОВЦИМА

Примамо поруџбине

САПУН ЗА ПРАЊЕ

„L'arrosoir“ са 72% уља и „Notre Dame“ са 60% уља.

Да је ова врста сапуна најбоља сијече преко 10 награда, које је одједна фабрика на разним изложбама добила.

Подгорица.

Чубрановић и Друг.

заступници

raponefia a vapore

P. Boifilsa J. B. Ribe

Marsiglia.

СВОЈ СВОМЕ

ВАЖНО ЗА СВАКОГА, А НАРОЧИТО ЗА НАШЕ ТРГОВЦЕ
ПРВА СРПСКА АГЕНТУРНА И КОМИСИОНАРСКА

РАДЊА

ХРИСТИФОРА МОРАВЦА У ПОДГОРИЦИ

Отпочела је своја рад, те прима и најсавјесније обавља — наруџбе.

Ово је једина и најсолиднија Агентурна и комисионарска радња преко које се могу све врсте трговачке робе а нарочито:

Кафа, Шећер, Брашно, Пиринач, Петролеум, Кожа, Шпирит, Свијеће, Сапун, Сардине, Чоколада, разни Ликери и Минералне Воде,

како по најнижим дневним цијенама тако и уз најповољније услове поручити.

СВОЈ СВОМЕ